

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2025-01-23

Diarienummer:
KSN-2025-00225

Handläggare:
Hannes Vidmark

Justering av egenavgift för seniorkort samt uppdrag att förhandla om bussresor finansierade av kommunen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** egenavgiften för kommunens seniorkort till kollektivtrafiken för kommuninvånare som fyllt 70 år fastställs till 350 kronor per månad och att ändringen gäller för kort som beställs från och med 1 mars 2025 samt
2. **att** uppdra åt stadsdirektör att förhandla med Region Uppsala angående seniorkortet och andra bussresor som finansieras av kommunen.

Ärendet

Den 8 mars 2023 (§39) och den 22 november 2023 (§229) beslutade kommunstyrelsen att erbjuda kommuninvånare som är 70 år eller äldre en rabatterad årsbiljett för kollektivtrafiken i Uppsala län. Beslutet innebar att målgruppen gavs möjlighet att under två år köpa en årsbiljett i kollektivtrafiken i Uppsala län till en kostnad på 300 kronor i månaden. De ekonomiska förutsättningarna för detta beslut byggde på att Region Uppsalas ordinarie pris för en rabatterad årsbiljett för pensionärer är 6 850 kronor.

Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden i Region Uppsala beslutade den 25 november 2024 att höja priset för årsbiljetten för pensionärer till 7 840 kronor. För att möta den kostnadsökningen förslås att egenavgiften för biljetten höjs till 350 kronor per månad. Utan kommunens subventionering skulle kostnaden för den resande vara 653 kronor per månad.

Kommunstyrelsen beslut från 2023 och det samverkansavtal som finns med Region Uppsala gäller under 2025. Inför en eventuell förlängning av den rabatterade årsbiljetten behöver villkoren ses över och förhandlas. Utöver seniorkortet ska även

skolbusskort och så kallade Kulturesor samt Kultur- och naturbussar som kommunen finansierar ingå i förhandlingen.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Kommunstyrelsen fattade den 16 september 2020 (§ 218) beslut om som ett pilotprojekt erbjuda kommuninvånare som är 70 år eller äldre ett rabatterat lågtrafikkort i kollektivtrafiken under 2021 och 2022. I mars 2023 förlängdes projektet och avtal med Region Uppsala upprättades, avtalet gäller till och med 2025. Syftet med seniorkortet är att öka rörligheten bland Uppsala kommuns äldre och öka resandet med kollektivtrafik genom en överföring av resor från bil till kollektivtrafik.

Den biljett som idag används för seniorkortet är Upplands lokaltrafiks (UL) rabatterade årsbiljett. Biljetten beställs på Uppsala kommun som sedan köper in biljetten till ordinarie pris. Kunden betalar sedan en egenavgift till kommunen. Den resterande kostnaden för kortet står kommunen för.

Egenavgiften har under de år kortet funnits justerats av kommunstyrelsen från 150 kronor i månaden 2021 till idag 300 kronor. Justeringarna är föranledda av ändringar av priset på årsbiljetten. Seniorkortet kan beställas på kommunens kontaktcenter när som helst under året och gäller 12 månader framåt.

Inledningsvis på projektet kunde kunden resa med all kollektivtrafik i Uppsala län under lågtrafik. Efter utvärdering 2022 togs begränsningen till lågtrafik bort. Utvärderingen visade också att målgruppens totala resor med kollektivtrafiken har ökat i och med införandet av seniorkortet.

Budgeterade medel för seniorkortet, 13 miljoner kronor, bygger på en bedömning att cirka 3 500 kort kommer att beställas. I november 2024 fanns 2 765 aktiva kort.

Region Uppsala har beslutat att 2025 höja priset på den rabatterade årsbiljetten från 6 850 kronor till 7 840 kronor. För beställning av seniorkort gäller prishöjningen för kort som beställs under februari.

För att kompensera för prishöjningen föreslås att egenavgiften, som resenären betalar för kommunens seniorkort, höjs från dagens 300 kronor till 350 kronor per månad. För att helt kompensera prishöjningen hade egenavgiften behövt höjas till 383 kronor. Den ökade subventioneringen är möjlig genom att de administrativa kostnaderna för seniorkortet minskats under 2024. Utan kommunens subventionering är månadskostnaden för årsbiljetten 653 kronor.

Höjningen av egenavgiften föreslås börja gälla för kort som beställs från 1 mars. Majoriteten av seniorkorten beställs under januari och februari och börjar gälla 1 mars. De kort som beställs under de första månaderna, innan den ny föreslagna höjningen av egenavgiften slagit igenom, har en egenavgift på 300 kronor per månad. Glappet innebär att kommunens subvention under 2024 kommer att bli högre för de korten. Bedömt antal kort som beställs under de första månaderna är cirka 1 800 stycken. Det innebär en ökad kostnad på cirka en miljon kronor som inte kompenseras genom höjningen av egenavgiften. Under förutsättning att antalet beställda kort under året inte överstiger 3 500 stycken ryms den kostnaden inom avsatt budget.

Det gällande samverkansavtalet med Region Uppsala reglerar främst frågor om beställning och administration. Priset som Uppsala kommun betalar för den rabatterade årsbiljetten är samma som alla betalar, plus en administrativ avgift på 110 kronor. Avtalet gäller till och med 2025.

Alternativ till att köpa den vanliga årsbiljetten som tillgodoser målgruppens behov och minskar kostnaderna per kort, utan att öka regionens kostnader, är intressanta att undersöka. Syftet skulle vara att göra seniorkortet tillgängligt för fler. Av det skälet föreslås stadsdirektör få i uppdrag att, inför en förlängning av erbjudandet om seniorkort efter 2025, förhandla med Region Uppsala. Syftet med förhandlingen är att undersöka för båda parter fördelaktiga lösningar med att göra seniorkorten billigare och attraktiva för målgruppen.

Uppsala kommun använder den reguljära kollektivtrafiken för kommunens invånare i flera andra sammanhang än för seniorkort. Skolkort och kultur- och naturresor är några exempel. För att få en samlad bild av resor med den reguljära kollektivtrafiken som kommunen finansierar helt eller delvis ska också sådana resor utgöra underlag i förhandlingen med regionen

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget om justerad egenavgift ryms inom budgeterad ram för seniorkort. Förslaget om uppdrag att förhandla med regionen har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2025-01-23

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
bitr. stadsdirektör